

Arbejdsprogram for Skov og landskab 2019

Opgave						Tidsfrist		Forventet inddragelse		Bemærkninger
ID nr.	Indsats-område	Titel	Kort beskrivelse	Ydelseskategori	Leverance	MFVMs frist for bestilling	Universitetes forventet	Eksterne parter	Mulige samarbejder	tekst
			Formål, politisk baggrund og indhold	F.eks. Rådgivning, overvågning, beredskab	F.eks. Notits, notat, videnssyntese	Måned	Måned	Trin 1-5 i model for inputs fra faglige bidrag fra eksterne parter	Danske/ udenlandske samarbejds-partnere	
1	1 Skovenes funktioner, økologi og drift	Biogeokemi (næringsstofbalancer)	Under dette emne svares på ad hoc spørgsmål om skovenes jorbundsforhold og næringsstofbalancer. Stikord for emnerne er: askerecirkulering, nitratudvaskning og klimaforandringer, kvælstofdeposition og naturpleje. Forskningen understøtter svar på ad hoc spørgsmål inden for dette emne	Rådgivning	Viden og notater, ad hoc svar	Januar	December			-
2	1 Skovenes funktioner, økologi og drift	Skove: Klimatilpasning - tørke og våde somres betydning for skovbruget. Herunder forebyggelse af brand i de danske skove	<p>Bedste faglige skøn over:</p> <p>a) Et overslag over omfanget af tørkens konsekvenser for nyplantninger.</p> <p>b) Et overslag over omfanget af et evt. tabt i vedmasse tilvækst, som følge af tørken samt dets økonomiske konsekvenser.</p> <p>c) Et økonomisk overslag over et evt. kvalitetstab, som følge af tørken.</p> <p>Dataindsamling sker i 2018 og 2019 og vil ske både som en integreret del af Skovovervågningen og som målrettede observationer på de langsigtede forsøg i såvel skove som naturområder. Der vil blive afklaret hvor mange af følgende faktorer der er ressourcer til at undersøge:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) vækst - kulstofbinding 2) sundhed - udspring, kronetæthed, frøspætning, skader på stammer (indre og ydre skader) 3) samspil med insekter og svampe 4) genetiske effekter som de kommer til udtryk i proveniensforsøg 5) effekter på klimagas balancer i skov og natur <p>Hvad angår vurdering af de økonomiske konsekvenser for skovbruget skal IFRO, KU inddrages.</p>	Rådgivning	Notat (yderligere et i 2018 og et større notat i 2019)	Kvalitativ vurdering sidst i 2018, og en vurdering på baggrund af NFI feltarbejde gennemført i 2019			Ressourceforbruget i 2018 vil være minimum 6 mandmåneder samt driftsomkostninger til transport og analyser. Ressourceforbruget i 2019 forventes at være 6-12 mandmåneder, afhængig af den endelige prioritering af emner.	
3	1 Skovenes funktioner, økologi og drift	Naturnær skovdrift: Forprojekt om konvertering af plantager til skov	Da NST overgik til Naturnær skovdrift var et af målene at opsamle viden til formidling i det private skovbrug, med henblik på en bredere udbredelse af naturnær skovdrift. I forbindelse med forberedelse af et stort EU-projekt om konvertering af plantager til skov ønskes en plan for hvilke data et sådan projekt skal opsamle - hvilke huller har vi i vores viden? Målet er a sikre videnskabelig dokumentation for tiltag i projektet og vidensdeling på tværs af skovbruget. Der tages bl.a. udgangspunkt i evalueringsrapport af naturnær skovdrift fra 2013 og idéskatalog til konvertering fra 2005.	Rådgivning	Notat	marts				
4	1 Skovenes funktioner, økologi og drift	Skov, genetik og arter	Under dette emne svares på ad hoc spørgsmål om skovenes træarter nu og under et ændret klima. Herunder genetisk diversitet, genressourcer, frø og plantekilder samt viden om insekter, svampe mv, som påvirker træernes sundhed og vækst.	Rådgivning	Viden og notater, ad hoc svar	Januar	December			-
5	1 Skovenes funktioner, økologi og drift	Plantevalg.dk	Opdatering og vedligeholdelse af plantevalg.dk	Rådgivning	Opdateret data og hjemmeside	Januar	December			-
6	1 Skovenes funktioner, økologi og drift	Præcis og akkurate opgørelser og prognoser (statistik)	Udvikle inventeringsmetoder samt vedligeholde og gennemføre analyser og prognoser i forbindelse med den samlede skovovervågning.	Rådgivning	Viden og notater, opgørelser	Januar	December			-

Opgave						Tidsfrist		Forventet inddragelse		Bemærkninger
ID nr.	Indsats-område	Titel	Kort beskrivelse	Ydelseskategori	Leverance	MFVMs frist for bestilling	Universitetes forventet frist	Eksterne parter	Mulige samarbejder	tekst
			Formål, politisk baggrund og indhold	F.eks. Rådgivning, overvågning, beredskab	F.eks. Notits, notat, videnssynthese	Måned	Måned	Trin 1-5 i model for inputs fra faglige bidrag fra eksterne parter	Danske/udenlandske samarbejdspartnere	
7	1 Skovenes funktioner, økologi og drift	Sporing af træ, særligt teaktræ	Der er en mistanke om, at ulovligt fældet træ, herunder fra Myanmar, hvidvaskes i andre lande, f.eks. Thailand, Indien og måske Indonesien. Projektet skal skaffe generel viden om sporbarhed af teak, herunder hvilke laboratorie, forskningsnetværk fx timbertrackingnetwork.org, der er i stand til at stedbestemme teaks oprindelse, fx ved dna og isotop. Projektet skal kortlægge tilgængelig viden om handelsveje, state-of-the-art sporingsmetoder, papirdokumentation, samt give anbefalinger af den mest omkostningseffektive metode til myndighedsudøvelse i forhold til Tømmerforordningen.	Rådgivning	Viden og notater	Januar	December			Projektet startet i 2018, men afsluttes i 2019 med rest budget
8	1 Skovenes funktioner, økologi og drift	Status for skovrejsningen i DK anno 2018	En status for skovrejsningsindsatsen i lyset af Folketingets erklæring af 1989 om en øgning af skovarealet samt nuværende målsætninger om at mindske DK's nettoudledning af CO2. Der laves en evaluering af skovrejsningen på baggrund af data fra Danmarks Skovstatistik med udgangspunkt i en opgørelse af areal, ejertyper, træartsfordeling, stående vedmasse, kronedække og lign.	Overvågning	Notat/videnssynthese	Januar	December			
9	1 Skovenes funktioner, økologi og drift	Præcisionssprøjtning i juletræer	Som led i MSTs Partnerskab om Præcisionssprøjtning under den overordnede IPM indsats i Pesticidstrategien 2017-2021 ønsker MST fagligt bidrag og bistand til samarbejdet med branchen med henblik på at opnå øge præcisionsprøjtning af pesticider i juletræsproduktionen. Der savnes et overblik over hvilke typer af sprøjter og dyser der anvendes i juletræsproduktionen, hvilket potentiale der er for minimeringen af afdriften og optimeringen af afsætningen af sprøjtevæske på juletræskulturer, minimering i brugen af ukrudtsmidler i juletræsproduktion mv. Det kan være bidrag i forbindelse med demonstrationsarrangementer, notater, udarbejdelse af videnblade om emnet mv.	Rådgivning	Notater, statistikker, input på seminarer, deltagelse i demonstrationsarrangementer, videnblade	Januar	December			
10	1 Skovenes funktioner, økologi og drift	Bidrag til opfølgning på ny aftale om udfasning af pesticidforbrug på offentlige arealer	Det indgår i Pesticidstrategi 2017-2021, at miljø- og fødevareministeren arbejder for at der udarbejdes tillæg til aftale om fortsat afvikling af brug af pesticider på offentlige arealer mellem Miljø- og Fødevareministeren, KL og Danske Regioner. Miljøstyrelsen kan få behov for faglig bistand til udredningsprojekter/faglige notater/rapporter, seminarer, informationsmateriale og lignende som opfølgning på denne potentielle nye og reviderede aftale.	Rådgivning	Notater, input til seminarer	Januar	December			
11	1 Skovenes funktioner, økologi og drift	Risikovurdering af import træflis-/produkter til udnyttelse i dansk varmeværker	En indledende udredning af emnet med henblik på i størst muligt omfang at besvare nedenstående spørgsmål, der ønskes besvaret: 1) hvordan udtager man stikprøver fra en kæmpe skibslast af flis? 2) Forholdsregler ved prøvetagning: Man kan jo ikke opbevare hele lasten under karentæneforhold indtil stikproven er foretaget 3) Hvad er riskoen for at insekter eller sporer kan have overlevet forholdene under transporten? 4) Er EU's regler ved import af flis gode nok? Er der noget som ikke er reguleret? 5) Hvordan kontrollere vi at reguleringer og regler er overholdt?	Rådgivning	Notat	Januar	Oktober			Fokus på opgaverne 1 og 2 som initiereing af projektet
12	1 Skovenes funktioner, økologi og drift	Dansk skadegørestatus	Bestillingsramme. Til brug for eksport af danske planter- og planteprodukter.	Rådgivning	Viden og notater	Januar	December			

Opgave						Tidsfrist		Forventet inddragelse		Bemærkninger
ID nr.	Indsats-område	Titel	Kort beskrivelse	Ydelseskategori	Leverance	MFVMs frist for bestilling	Universitetes forventet frist	Eksterne parter	Mulige samarbejder	tekst
			Formål, politisk baggrund og indhold	F.eks. Rådgivning, overvågning, beredskab	F.eks. Notits, notat, videnssynthese	Måned	Måned	Trin 1-5 i model for inputs fra faglige bidrag fra eksterne parter	Danske/ udenlandske samarbejds-partnere	
13	1 Skovenes funktioner, økologi og drift	Bidrag til opbygning af skadgørespecifikke annexer til NAERS beredskabsplan for håndtering af udburg af planteskadegørere jf. i øverigt beredskabsplanen	Generel flereårig bestillingsramme. Deltage i udvikling af specifikke beredskabsplan for to regulerende arter: Anoplophora glabripennis og A. chinensis, især analyser af forventning epidemiologi og skadebillede under danske forhold, smat prioritering af undersøgelses- og bekæmpelsesmetoder og - lokaliteter. Resultatet skan ingå som bilag til NaturErhvervstyrelsens generelle beredskabsplan for planteskadegørere-udbrud.	Rådgivning	Tekst-kapitler leveret i en skabelon udviklet af NaurErhvervstyresen. Det ønskes desuden, at KU/IGN deltager i en præsentation af resultatet ved møde med interessenter	Januar	December			Ny opgave for IGN - foreløbig afsat ressourcer til afklaring
14	1 Skovenes funktioner, økologi og drift	Generel rådgivning i forbindelse med EU-forhandlinger om regulering af nye potentielle karantæneskadegørere, planteskadegørere (udbredelse og risiko), risikoanalyser, EPPO, EFSA, mv	Generel flerårig bestillingsramme	Rådgivning		Januar	December			Ny opgave for IGN - foreløbig afsat ressourcer til afklaring
15	1 Skovenes funktioner, økologi og drift	Deltagelse i plantesundheds ad hoc udvalg og ekspertpaneler	Generel flerårig bestillingsramme	Rådgivning		Januar	December			Opgave tidligere finanseret via AU's ramme
16	1 Skovenes funktioner, økologi og drift	Euphresco	Deltagelse i netværk. Særlig fokus ønskes på "sentinel plantings" netværket og -projekter	Rådgivning	viden og mødedeltagelse	Januar	December			Opgave tidligere finanseret via AU's ramme
17	1 Skovenes funktioner, økologi og drift	Skovenes funktioner, økologi og drift	Forskningsindsats jf. strategibeskrivelse	Forskning	viden					
18	Indsatsområde 1, 2 og 3	Skovovervågning - medfinansiering	Finansiering af opgaver i fagdatacenter Skov, herunder medfinansiering af den samlede skovovervågning	Overvågning	Data og bidrag til rapporteringer	Januar	December			
19	2 Skovens biodiversitet og habitater	Økologi, biodiversitet og naturforvaltning	Under dette emne svares på ad hoc spørgsmål ift. indikatorer og indices for skovenes biodiversitet. Der er fokus på dødt ved og det døde veds betydning for biodiversitet, trækrøner og lichener, og på naturpleje i form af græsning, samt biodiversitet i nye skove.	Rådgivning	Viden og notater, ad hoc svar	Januar	December			-
20	2 Skovens biodiversitet og habitater	Græsning, skovgræsning og store hegn - del 2. Store sammenhængende naturområder med græssende dyr under hegn	Forskere, interesseorganisationer m.fl. peger på, at man kan udlægge store sammenhængende naturområder med store græssende dyr under hegn til gavn for biodiversiteten, og hvor naturen dynamik bestemmer naturens udvikling. Der er imidlertid begrænset viden om konsekvenserne (negative og positive) for biodiversiteten, friluftslivet og økosystemtjenester, når store naturområder hegnes ind. Hvordan påvirker hegning de særlige naturtyper og truede arter, som findes i områderne? Hvordan påvirker sådanne indhegninger mulighederne for friluftslivet i områderne? Og hvordan påvirker hegningen den eventuelle drift af områderne og omkostningerne til naturpleje? Projektet tager udgangspunkt i et antal konkrete cases. Store sammenhængende naturområder indgår som en forudsætning/virkemiddel i Naturpakken i forbindelse med udpegnig af nye biodiversitetsskove.	Rådgivning	Notat	Januar	December			Inden for AP2019 foretages en sammenstilling og emnet søges indarbejdet strategisk i forskningen fremover, mhp. fælles indsats for at sikre midler hertil. Delprojekt initieret i 2018
21	2 Skovens biodiversitet og habitater	Bidrag til grundlaget for grundlaget for art 17.-rapportering til EU	Videreudvikle og fastsætte grundlag for gunstig bevaringsstatus til brug for EU-rapportering efter habitatdirektivets artikel 17 i 2019.	Rådgivning	Notat					

Opgave						Tidsfrist		Forventet inddragelse		Bemærkninger
ID nr.	Indsats-område	Titel	Kort beskrivelse	Ydelseskategori	Leverance	MFVMs frist for bestilling	Universitetes forventet frist	Eksterne parter	Mulige samarbejder	tekst
			Formål, politisk baggrund og indhold	F.eks. Rådgivning, overvågning, beredskab	F.eks. Notits, notat, videnssynthese	Måned	Måned	Trin 1-5 i model for inputs fra faglige bidrag fra eksterne parter	Danske/ udenlandske samarbejds-partnere	
22	2 Skovens biodiversitet og habitater	Invasive arter: Pileurt og rynket rose. Analyse af om arterne af pileurt og rynket rose kan reguleres på samme måde som bjørneklo.	På baggrund af konsulentrapport (aflevering 31.12.2017) skal der evt. foretages opfølgende kortlægning af udbredelsen for de arter, hvor det eksisterende datagrundlag ikke er tilstrækkeligt til at danne grundlag for en bekæmpelsesindsats. Indsamling af information om bekæmpelsesmetoder og -omkostninger for arterne.	Rådgivning	Notat	Februar	Oktober			forventet til 2 mm pr. art, men reduceret til samlet 3 mm
23	2 Skovens biodiversitet og habitater	Sikring af levesteder for truede arter i skov - input til tilskudsordninger for biodiversitet i privat skov	Der er behov for en forskningsbaseret sammenstilling af tiltag til at sikre og forbedre. Et stort antal truede arter i skov findes alene i privatejede skove (Buchwald og Heilman-Clausen, 2018). Hvordan sikrer og forbedrer vi levesteder for truede arter i skovene for bedre opfyldelse af 2020-mål? Der er behov for et bedre forvaltningsgrundlag for at kunne prioritere den fremtidige indsats for biodiversitet i skov i private skove i form af nye eller tilrettede tilskudsordninger.	Rådgivning	Rapport		August			Endelig bemanding aftales når den konkrete opgave kendes
24	2 Skovens biodiversitet og habitater	Skovens biodiversitet og habitater	Forskningsindsats jf. strategibeskrivelse	Forskning	Viden					
25	3 Skovens produkter	Carbon: Udvikling af regneværktøj til beregning af carbon til brug i forvaltningen	Projektet vil udvikle modeller som gør det muligt at beregne CO2 ækvivalenter i driftsmæssige sammenhænge. Der er øget efterspørgsel efter at kunne dokumentere skovens kulstoflagring. Der efterspørges et forvaltningsrettet carbon-beregningsværktøj som tager højde for etablering af ny skov og ved foryngelse af eksisterende skov. Desuden ønskes bidrag til en træarts omregning til CO2 ækvivalenter til brug i eksisterende planlægningsværktøjer (driftsplaner), med udgangspunkt i eksisterende data om vedmasser og tilvækst. Betydningen af moser og lavbundslande bør også inddrages som element i regneværktøjet. Se på muligheden for tilpasning af bl.a. Forestry Commissions beregningsværktøjer til danske forhold.	Rådgivning	Viden og notat	december				-
26	3 Skovens produkter	Lidar og skråfoto: Tolkning af data til planlægningsbrug	Der er behov for videreudvikling af tolkning af Lidar-data, og netop frigivet skråfoto 2017, til planlægningsbrug. Forbedret planlægning på baggrund af Lidar-scanning: 1) Tolkning af allerede gennemførte beregninger og 2) Nyt skovressourcekort ud fra nye data (ny scanning 2018-2022) 3) Terrestrisk lidar scanning 4) Inddragelse af skråfoto	Rådgivning	Notat og planlægningsværktøj	Januar	December			Pilot projekt
27	3 Skovens produkter	Skovdyrkning og driftsteknik	Under dette emne svares på ad hoc spørgsmål i modellerings- og analysemetoder for vækst, foryngelse og skovdrift. Særligt sammenhæng med skovens udvikling, kvalitet og forvaltning	Rådgivning	Viden og notater, ad hoc svar	Januar	December			-
28	3 Skovens produkter	Skovens ressourcer, træprodukter, biomasse og energi	Under dette emne sikres opdaterede systemer og metoder for opgørelser af skovens ressourcer i form af træ, biomasse kulstof og energi, herunder kulstofregnskaber og kulstofbalancer. Der er fokus på den bæredygtige udnyttelse af træ til produkter, biomasse og energi, på ressourceopgørelser og på udvikling af teknologi til bedre og smartere udnyttelse af ressourcerne. Der svares på ad hoc spørgsmål inden for emnet.	Rådgivning	Viden og notater, ad hoc svar	Januar	December			-
29	3 Skovens produkter	Skovens produkter	Forskningsindsats jf. strategibeskrivelse	Forskning	Viden					
30	4 Planlægning af Landskab og Byer	GIScience/Geodesign: Menneskers bevægelsesmønstre	Vidensberedskab og kapacitet ift. emnet	Rådgivning	Viden og notater, ad hoc svar	Januar	December			-
31	4 Planlægning af Landskab og Byer	Landskabsarkitektur og -urbanisme	Vidensberedskab og kapacitet ift. emnet	Rådgivning	Viden og notater, ad hoc svar	Januar	December			-

Opgave						Tidsfrist		Forventet inddragelse		Bemærkninger
ID nr.	Indsats-område	Titel	Kort beskrivelse	Ydelseskategori	Leverance	MFVMs frist for bestilling	Universitetes forventet frist	Eksterne parter	Mulige samarbejder	tekst
			Formål, politisk baggrund og indhold	F.eks. Rådgivning, overvågning, beredskab	F.eks. Notits, notat, videnssynthese	Måned	Måned	Trin 1-5 i model for inputs fra faglige bidrag fra eksterne parter	Danske/ udenlandske samarbejds-partnere	
32	4 Planlægning af Landskab og Byer	Landskabsteknologi: Miljøvenlig anlæg og drift af grønne områder, Grøn klimaskærm, Climate change adaptation, Pesticidefri drift af golfbaner (blå og grøn infrastruktur), Pesticideudvaskning	Vidensberedskab og kapacitet ift. emnet	Rådgivning	Viden og notater, ad hoc svar	Januar	December			-
33	4 Planlægning af Landskab og Byer	Rumlige forandring og planlægning: Planlægning af landskab og byer: Grønne områder i byer ved det almene boligbyggeri, Byudvikling, Byforskning, Urban landscapes, Green infrastructure and urban biodiversity	Vidensberedskab og kapacitet ift. emnet	Rådgivning	Viden og notater, ad hoc svar	Januar	December			-
34	4 Planlægning af Landskab og Byer	Udvikling af landskabskaraktermetodens anvendelsesmuligheder	Med landskabskaraktermetoden som grundlag afprøves nye planlægnings- og designformer, borgerinddragelse og relationer mellem plan- og designpraksis - herunder tværdisciplinær anvendelse af relevante, digitale teknologier. Resultatet indgår i en intensiveret dialog med kommunerne, hvoraf størstedelen anvender metoden i dag. Landskabsanalyse er et vigtigt element ift. kommunernes nye muligheder (efter den nylige planlovsændring) for bl.a. at udlægges udviklingsområder i kystnærhedszonen, ligesom det er relevant, når kommuner måtte udlægge sommerhusområder og omdannelseslandsbyer. Omkostningerne udgøres af løn i 4-6 måneder	Rådgivning	Videnssynthese, Videnblad	Januar	medio 2018			Gennemføres som et pilotprojekt med 1-2 kommuner der endnu ikke har arbejdet med LKM og som ønsker det.
35	4 Planlægning af Landskab og Byer	Opfølgning på undersøgelse af pesticidforbrug i kommunerne.	På baggrund af opgørelsen af pesticidforbrug på offentlige arealer i 2016 samt en opfølgende case-analyse vedr. pesticidforbruget i kommunerne vedr. bekæmpelse af ukrudt på belægnings og til bekæmpelse af invasive arter, som afsluttes i 2017, forventer Miljøstyrelsen at få brug for en opfølgning i form af informationsmateriale, notater eller lign. i løbet af 2019.	Rådgivning	Informationsmateriale/Rapport/notat	Januar	April			-
36	4 Planlægning af Landskab og Byer	Den igangværende revision af Landsplandirektivet for hovedstadsområdet planlægning (Fingerplanen)	Den igangværende revision af Landsplandirektivet for hovedstadsområdet planlægning (Fingerplanen)	Rådgivning	Notat	Januar	December			
37	4 Planlægning af Landskab og Byer	De planmæssige rammer for oversvømmelsestruede områder.	De planmæssige rammer for oversvømmelsestruede områder.	Rådgivning	Notat	Januar	December			
38	4 Planlægning af Landskab og Byer	Evaluering af den moderniserede planlov, der trådte i kraft i juni 2017	Bidrag til evaluering af de nye landzonerregler med fokus på udviklingen i bynære områder som fx de grønne kiler i hovedstadsområdet, dels bidrag om økonomiske og arealmæssige konsekvenser af planlægning for byvækst.	Rådgivning	Notat	Januar	December			
39	4 Planlægning af Landskab og Byer	Natur- og landskabsinteresser i klimatilpasningsprojekter	Fremme af natur- og landskabsinteresser i klimatilpasningsprojekter. Styrelsen ønsker at sætte fokus på klimatilpasningsløsninger, der prioriterer natur- og landskabsinteresser i forbindelse med tilbageholdelse af vand f.eks. i ådalslandskaberne. Styrelsen finder, med henvisning til erfaring med aktuelle klimatilpasningsprojekter, at der er behov for bedre vejledning rettet mod kommunernes varetagelse af landskabs- og naturinteresser i forbindelse med klimatilpasning og regulering af vandet i landskabet. Der er behov for at undersøge, om og hvordan det kan undgås at etablere dæmninger i ådalene med henblik på at skabe de bedst mulige natur- og landskabsforhold i ådalene. Undersøgelsen skal bl.a. omfatte oversvømmelse af dyrkede lavbundsarealer med et mindre natur og landskabsindhold inden for ådalens afgrænsning. Undersøgelsen bør omfatte arealer i nabokommuner, herunder vandløbssystemer og forslag til natur- og landskabsfremmende tiltag, herunder forslag til at fremme flora og fauna, og forslag til udformning af eventuelle anlæg. Projektet ses i sammenhæng med ønske om midler til eksempelprojekter fra og den nye pulje på 90 mio. kroner til naturindsatser og fremtidens miljøregulering af landbruget.	Rådgivning	Notat og deltagelse i møder (Notet grundlag for udarbejdelse af et APRPOS, som er MSTs vejledningsserie for planlægning i det åbne land)	Januar	Marts			Der tænkes et forprojekt til et egentligt projekt for vejledning.

Opgave						Tidsfrist		Forventet inddragelse		Bemærkninger	
ID nr.	Indsats-område	Titel	Kort beskrivelse	Ydelseskategori	Leverance	MFVMs frist for bestilling	Universitetes forventet frist	Eksterne parter	Mulige samarbejder	tekst	
			Formål, politisk baggrund og indhold	F.eks. Rådgivning, overvågning, beredskab	F.eks. Notits, notat, videnssyntese	Måned	Måned	Trin 1-5 i model for inputs fra faglige bidrag fra eksterne parter	Danske/ udenlandske samarbejds-partnere		
40	4	Planlægning af Landskab og Byer	Planlægning af Landskab og Byer	Forskningsindsats jf. strategibeskrivelse	Forskning	Viden					
41	5	Friluftsliv, sundhed og naturturisme	Natur, parker og friluftsliv: Friluftsliv: Vandorienterede friluftsliv, "Kystfriluftslivets faciliteter", Friluftsliv, sundhed og naturturisme - beredskab og kompetancer, Friluftspolitik, Kyst - friluftsliv/turisme, Udeskole, Friluftsliv, sundhed og naturturismeRekreative effekter	Vidensberedskab og kapacitet ift. emnet	Rådgivning	Viden og notater, ad hoc svar	Januar	December		-	
42	5	Friluftsliv, sundhed og naturturisme	Natur, sundhed og design: Friluftsliv, sundhed og naturturisme	Vidensberedskab og kapacitet ift. emnet	Rådgivning	Viden og notater, ad hoc svar	Januar	December		-	
43	5	Friluftsliv, sundhed og naturturisme	Naturen som motor for turisme - del 2	Ofte laver man tiltag som gavner de rekreative muligheder for befolkningen med begrundelser om at det forbedrer sundheden, giver folk flere muligheder for friluftsliv, lokal økonomisk udvikling mv. Men at kvantificere disse effekter, og særligt hvis man også vil knytte det op på økonomi, er ikke let. En væsentlig grund til, at det er svært er, at folk jo laver noget andet, hvis de ikke går ud og ser på eksempelvis bisonen på Bornholm eller kører MB ved Slettestrand. Baseret på viden fra delprojekt 1 (2018) benyttes referencerammen herfra til at udvikle teknikker til at besvare spørgsmålet om, hvor meget det gavner at lave nye (større) tiltag i naturen. Projektet vil skelne mellem tiltag der er unikke (fx udsættelse af bison) og mere almindelig - hvor der er flere substitutter (fx skovrejsning). For forskellige aktører (enkeltpersoner, lokalt, regionalt, nationalt). Projektet er et samarbejde mellem IGN og IFRO på baggrund af input fra bl.a. Naturstyrelsen.	Rådgivning	Notat	Januar	December			Projektet igangsat i 2018 og afsluttes i 2019
44	5	Friluftsliv, sundhed og naturturisme	Prioriteringsværktøj til etablering af skovrejsning i områder med begrænsede friluftsmuligheder	Der ønskes et kortværktøj som sammenholder oplysninger om bosætningstrends og befolkningsunderlag med manglende statslige areal.	Rådgivning	Notat	Marts				
45	5	Friluftsliv, sundhed og naturturisme	Græsning, skovgræsning og store hegn – Mulige konsekvenser for friluftslivet	Borgernes muligheder for at opleve dyrelivet i store hegninger påvirkes gennem selve etableringen af hegn. Nogle besøgende vil fx opleve det som intimiderende at skulle gå ind i en hegning med dyr, for andre vil det være en fysisk hindring og for andre igen vil det skabe særligt spændende oplevelser. Det skal ses på baggrund af, at nogle forskere, interesseorganisationer o.a. peger på, at man kan udlægge store sammenhængende naturområder med store græssende dyr under hegn til gavn for biodiversiteten, og hvor naturens dynamik bestemmer naturens udvikling. Der er dog yderst begrænset viden om de reelle konsekvenser for biodiversiteten, friluftslivet, og andre økosystemtjenester samt forvaltningsmæssige konsekvenser, når naturen hegnes ind/mennesket hegnes ude.	Rådgivning	Notat	Januar	December			
46	5	Friluftsliv, sundhed og naturturisme	Friluftsliv, sundhed og naturturisme	Forskningsindsats jf. strategibeskrivelse	Forskning	Viden					